

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Bruselis, ...
C

Projektas

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) NR .../...

[...]

kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1702/2003, nustatantis orlaivio tinkamumo skraidyti ir orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų išdavimą bei projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimą įgyvendinančias taisykles

(Tekstas svarbus EEE)

Projektas

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) NR .../...

[...]

kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1702/2003, nustatantis orlaivio tinkamumo skraidyti ir orlaivio bei susijusių jo gaminių, dalių ir prietaisų tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimų išdavimą bei projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimą įgyvendinančias taisykles

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantį Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantį Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB¹ (toliau – pagrindinis reglamentas), ypač į jo 5 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 pakeitus Reglamentu (EB) Nr. 216/2008, 5 straipsnio dėl tinkamumo skraidyti taikymo sritis išplėsta įtraukiant į tipo sertifikavimo įgyvendinimo taisykles tinkamumo naudoti vertinimo elementus;
- (2) Europos aviacijos saugos agentūros (toliau – agentūra) nuomone, būtina pasiūlyti Komisijos reglamento (EB) Nr. 1702/2003 pakeitimus, kad agentūra galėtų tvirtinti tinkamumo naudoti duomenis vykdydama sertifikavimo procesą;
- (3) šiame reglamente numatytos priemonės pagrįstos pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 17 straipsnio 2 dalies b punktą ir 19 straipsnio 1 punktą paskelbta agentūros nuomone²;
- (4) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 216/2008 65 straipsnio 3 dalį įsteigto Europos aviacijos saugos agentūros komiteto nuomonę³;
- (5) todėl Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1702/2003 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1702/2003 iš dalies keičiamas taip:

1. Į 1 straipsnio 2 dalį įterpiamas šis i punktas:

„i) Europos Sąjungos naudotojas – naudotojas, kurio pagrindinė verslo vieta yra valstybėje narėje.“

¹ OL L 79, 2008 3 19, p. 1.

² Nuomonė Nr. 06/2008.

³ (Bus paskelbta).

2. Įterpiamas šis 2f straipsnis:

„2f straipsnis

Tinkamumo naudoti duomenys

1. Prieš įsigaliojant šiam reglamentui išduoto orlaivio tipo pažymėjimo turėtojas, šio reglamento įsigaliojimo dieną arba vėliau ketinantis teikti Europos Sąjungos naudotojui naują orlaivį, gauna patvirtinimą pagal 21A.21 dalies e punktą, išskyrus būtiniausios už išleidimą atsakingų techninės priežiūros darbuotojų tipo kvalifikacijos mokymo programos ir orlaivio patvirtinimo šaltinio duomenų, naudojamų objektyviai treniruoklio (-ių) kvalifikacijai pagrįsti, patvirtinimą. Patvirtinimas gaunamas per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo arba prieš orlaivį pradėdant naudoti Europos Sąjungos naudotojui, pasirenkant vėliausią datą. Tinkamumo naudoti duomenys gali būti skirti tik teikiamam modeliui.

2. Pareiškėjas, siekiantis gauti orlaivio tipo pažymėjimą, dėl kurio paraiška pateikta prieš įsigaliojant šiam reglamentui, bet kuriam tipo pažymėjimas neišduotas iki įsigaliojant šiam reglamentui, gauna patvirtinimą pagal 21A.21 dalies e punktą, išskyrus būtiniausios už išleidimą atsakingų techninės priežiūros darbuotojų tipo kvalifikacijos mokymo programos ir orlaivio patvirtinimo šaltinio duomenų, naudojamų objektyviai treniruoklio (-ių) kvalifikacijai pagrįsti, patvirtinimą. Patvirtinimas gaunamas per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo arba prieš orlaivį pradėdant naudoti Europos Sąjungos naudotojui, pasirenkant vėliausią datą. Prieš įsigaliojant šiam reglamentui Jungtinės aviacijos administracijos (JAA) atsakomybe vykdomuose Skrydžių vertinimo valdybos procesuose institucijų arba EASA nustatytus atitikties rezultatus EASA priima papildomai netikrindama.

3. Skrydžių vertinimo valdybos pagal JAA procedūras arba agentūros prieš įsigaliojant šiam reglamentui paskelbtos ataskaitos laikomos pagal 21A.21 dalies e punktą patvirtintais ir į atitinkamą tipo pažymėjimą įtrauktais tinkamumo naudoti duomenimis. Pagal agentūros parengtas taikytinas sertifikavimo specifikacijas duomenys nurodomi kaip privalomi arba rekomenduojami.

4. Tipo pažymėjimo, į kurį įtraukti tinkamumo naudoti duomenys, turėtojui gauna savo projektavimo organizacijos patvirtinimo arba projektavimo organizacijos patvirtinimui taikytinų alternatyvių procedūrų taikymo srities išplėtimo patvirtinimą, kad per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo įtrauktų tinkamumo naudoti duomenų aspektus.“

3. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1702/2003 priedas (21 dalis) iš dalies keičiamas, kaip nurodyta šio reglamento priede.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Nukrypstant nuo 1 punkto, 21 dalies D ir E poskyrių pakeitimai iki trejų metų nuo šio reglamento įsigaliojimo bus neprivalomi pareiškėjams, siekiantiems gauti tipo pažymėjimo pakeitimo patvirtinimą, ir pareiškėjams, siekiantiems gauti papildomą tipo pažymėjimą.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.
Priimta Briuselyje XXXX.

Komisijos vardu
[...]
Pirmininkas

PRIEDAS

Komisijos reglamento (EB) Nr. 1702/2003 priedas (21 dalis) iš dalies keičiamas taip:

1. 21A.14 dalies b punkto 4 papunktis pakeičiamas taip:
 - „4) variklis arba oro sraigtas, kuriam pagal motoriniams sklandytuvams taikytinas sertifikavimo specifikacijas išduotas tipo pažymėjimas; arba“
2. Į 21A.15 dalį įterpiamas šis d punktas:
 - „d) Į paraišką orlaiviui išduoti tipo pažymėjimą arba riboto galiojimo tipo pažymėjimą įtraukiama arba prie pirmiau pateiktos paraiškos pridedama paraiška išduoti tinkamumo naudoti duomenų patvirtinimą; šiuos duomenis sudaro, jei taikoma:
 - 1) būtiniausia pilotų tipo kvalifikacijos mokymo programa, įskaitant tipo kvalifikacijos nustatymą;
 - 2) orlaivio patvirtinimo šaltinio duomenų, naudojamų objektyviai su pilotų tipo kvalifikacijos mokymu susijusiai treniruoklio (-ių) kvalifikacijai pagrįsti, arba preliminarinių duomenų, naudojamų jų preliminariai kvalifikacijai pagrįsti, taikymo srities apibrėžimas;
 - 3) būtiniausia už išleidimą atsakingų techninės priežiūros darbuotojų tipo kvalifikacijos mokymo programa, įskaitant tipo kvalifikacijos nustatymą;
 - 4) keleivių salono įgulos tipo arba varianto nustatymas ir keleivių salono įgulos mokymo tipo duomenys;
 - 5) pagrindinis būtinausios įrangos sąrašas ir
 - 6) kiti su tipu susiję tinkamumo naudoti elementai.“
3. 21A.16 dalis pakeičiama taip:

„21A.16A. Sertifikavimo specifikacijos

Agentūra pagal pagrindinio reglamento 19 straipsnį parengia sertifikavimo specifikacijas, įskaitant tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo specifikacijas, kaip standartines priemones, kuriomis įrodoma, kad gaminiai, dalys ir prietaisai atitinka susijusius esminius pagrindinio reglamento I, III ir IV priedų reikalavimus. Tos specifikacijos turi būti pakankamai išsamios ir būdingos, kad pareiškėjams jomis būtų nurodomos pažymėjimų išdavimo, dalinio keitimo arba papildymo sąlygos.“
4. 21A.16B dalis pakeičiama taip:

„21A.16B. Specialios sąlygos

 - a) Agentūra nustato specialias išsamias gaminio technines specifikacijas, vadinamąsias specialias sąlygas, jei susijusiose sertifikavimo specifikacijose nepateikiami lygiaverčiai arba atitinkami gaminio saugos standartai, nes:
 - 1) gaminio projektui būdingos naujos arba neįprastos ypatybės, palyginti su projektavimo veiklos praktika, kuria pagrįstos taikytinos sertifikavimo specifikacijos; arba
 - 2) numatoma gaminio naudojimo paskirtis yra neįprasta;
 - 3) iš kitų panašių naudojamų arba panašiomis projekto ypatybėmis pasižyminčių gaminių naudojimo patirties matyti, kad gali kilti saugos problemų.

- b) Specialiose sąlygose nustatomi tokie saugos standartai, kurie, agentūros manymu, būtini siekiant nustatyti taikytinose sertifikavimo specifikacijose nustatytajam lygiavertį saugos lygį.“

5. 21A0.17 dalis pakeičiama taip:

„21A.17A. Tipo sertifikavimo pagrindas

- a) Nurodytiną tipo sertifikavimo pagrindą tipo pažymėjimui arba riboto galiojimo tipo pažymėjimui išduoti – tai:
 - 1) agentūros nustatytos taikytinos sertifikavimo specifikacijos, galiojančios paraiškos gauti tą pažymėjimą datą, nebent:
 - i) agentūra nurodė kitaip; arba
 - ii) pareiškėjas nusprendė laikytis vėliau įsigaliojusių pakeitimų arba jų laikytis privaloma pagal šios dalies c ir d punktus;
 - 2) pagal 21A.16B dalies a punktą nenurodyta specialių sąlygų.
- b) Paraiška dėl didelių lėktuvų ir didelių sukasparnių tipo sertifikavimo galioja penkerius metus, o paraiška gauti bet kokią kitą tipo pažymėjimą – trejus metus, nebent pateikdamas paraišką pareiškėjas įrodo, kad jo gaminiui projektuoti, konstruoti ir bandyti reikia daugiau laiko ir agentūra patvirtina ilgesnį laikotarpį.
- c) Jei tipo pažymėjimas neišduotas arba akivaizdu, kad jis nebus išduotas per šios dalies b punkte nustatytą laikotarpį, pareiškėjas gali:
 - 1) pateikti naują tipo pažymėjimo pakeitimo paraišką ir laikytis visų pirminei paraiškai taikytinų šios dalies a punkto nuostatų; arba
 - 2) pateikti prašymą pratęsti pirminės paraiškos galiojimą ir laikytis taikytinų sertifikavimo specifikacijų, galiojusių pareiškėjo pasirinktiną datą, ne ankstesnę nei data, kuri yra ankstesnė už tipo pažymėjimo išdavimo datą pagal šios dalies b punkte pirminei paraiškai nustatytą laikotarpį.
- d) Jei pareiškėjas nusprendžia laikytis pateikus paraišką gauti tipo pažymėjimą įsigaliojusių sertifikavimo specifikacijų pakeitimo, jis laikosi ir visų kitų, agentūros manymu, tiesiogiai susijusių pakeitimų.“

6. Įterpiama ši 21A.17B dalis:

„21A.17B. Tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindas

- a) Agentūra praneša pareiškėjui apie tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą. Jį sudaro:
 - 1) pagal 21A.16A dalį parengtos taikytinos tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo specifikacijos, galiojančios paraiškos arba jos papildymo datą, nebent:
 - i) agentūra priima kitas priemones įrodyti atitiktį susijusiems esminiams pagrindinio reglamento I, III ir IV priedo reikalavimams; arba
 - ii) pareiškėjas nusprendė laikytis vėliau įsigaliojusių pakeitimų;
 - 2) pagal 21A.16B dalies a punktą nenurodyta specialių sąlygų.

- b) Jei pareiškėjas nusprendžia laikytis pateikus paraišką gauti tipo pažymėjimą įsigaliojusių sertifikavimo specifikacijų pakeitimo, jis laikosi ir visų kitų, agentūros manymu, tiesiogiai susijusių pakeitimų.“

7. 21A.20 dalis pakeičiama taip:

„21A.20. Tipo sertifikavimo pagrindo, tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindo ir aplinkos apsaugos reikalavimų laikymasis

- a) Tipo pažymėjimą arba riboto galiojimo tipo pažymėjimą siekiantis gauti pareiškėjas įrodo, kad laikosi taikytino tipo sertifikavimo pagrindo, taikytino tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindo bei aplinkos apsaugos reikalavimų ir pateikia agentūrai to laikymosi įrodymo priemones.
- b) Pareiškėjas pareiškia, kad įrodė atitiktį visam taikytinam tipo sertifikavimo pagrindui, taikytinam tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindui ir aplinkos apsaugos reikalavimams.
- c) Jei pareiškėjas turi atitinkamą projektavimo organizacijos patvirtinimą, šios dalies b punkte nurodytas pareiškimas pateikiamas pagal J poskyrio nuostatas.“

8. 21A.21 dalies b punktas ir c punkto 1 papunktis pakeičiami ir įterpiami šie e ir f punktai:

„b) pateikia 21A.20 dalies b punkte nurodytą pareiškimą;

c) įrodoma, kad:

1) sertifikuotinas gaminys atitinka pagal 21A.17A ir 21A.18 dalis nustatytus taikytiną sertifikavimo pagrindą ir aplinkos apsaugos reikalavimus;

e) jei tai orlaivio tipo pažymėjimas, įrodoma, kad tinkamumo naudoti duomenys atitinka pagal 21A.17B dalį nustatytą taikytiną tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą.

f) nukrypstant nuo šios dalies e punkto, orlaivio tipo pažymėjimas gali būti išduodamas prieš įrodant atitiktį taikytinam tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindui; tokiu atveju tipo pažymėjimas galioja su sąlyga, jei iki kol duomenis privalo naudoti mokymo organizacija arba Europos Sąjungos naudotojas pareiškėjas įrodo atitiktį tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindui; nukrypstant nuo 21A.20 dalies, b punkte nurodytame pareiškime nurodoma data, iki kurios bus įrodoma atitiktis.“

9. 21A.23 dalis pakeičiama taip:

„21A.23. Riboto galiojimo tipo pažymėjimo išdavimas

a) Jei orlaivis neatitinka 21A.21 dalies c punkto nuostatų, pareiškėjas gali turėti riboto galiojimo tipo pažymėjimą, kurį agentūra išdavė:

1) jei laikomasi atitinkamo agentūros nustatyto tipo sertifikavimo pagrindo, kuriuo užtikrinama sauga atsižvelgiant į numatomą to orlaivio paskirtį, ir taikytinų aplinkos apsaugos reikalavimų;

2) aiškiai pareiškus, kad rengiamasi laikytis 21A.44 dalies;

3) jei tai orlaivio riboto galiojimo tipo pažymėjimas, įrodžius, kad tinkamumo naudoti duomenys atitinka pagal 21A.17B dalį nustatytą taikytiną tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą.

- b) Nukrypdamas nuo šios dalies a punkto 3 papunkčio pareiškėjas gali pareikšti, kad atitiktis taikytinam tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindui bus pareikšta išdavus riboto galiojimo tipo pažymėjimą, bet iki kol tinkamumo naudoti duomenis privalės naudoti mokymo organizacija arba Europos Sąjungos naudotojas.
- c) Orlaivyje įmontuotas variklis (arba oro sraigtas) arba ir variklis, ir oro sraigtas:
- 1) turi pagal šį reglamentą išduotą arba parengtą tipo pažymėjimą; arba
 - 2) kaip įrodyta, atitinka sertifikavimo specifikacijas, būtinas siekiant užtikrinti saugų orlaivio skrydį.“
10. 21A.31 dalies a punkto 3 papunktis pakeičiamas taip:
- „3) taikytinose sertifikavimo specifikacijose apibrėžtas į nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymus įtrauktas patvirtintas tinkamumo skraidyti apribojimų skyrius; ir“
11. 21A.33 dalies a punktas pakeičiamas taip:
- „a) Pareiškėjas atlieka visus patikrinimus ir bandymus, būtinus siekiant įrodyti atitiktį taikytinam tipo sertifikavimo pagrindui, taikytinam tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindui ir aplinkos apsaugos reikalavimams.“
12. 21A.41 dalis pakeičiama taip:
- „21A.41. Tipo pažymėjimas**
- Laikoma, kad tipo pažymėjimas ir riboto galiojimo tipo pažymėjimas apima tipo projektą, naudojimo apribojimus, tipo pažymėjimo tinkamumo skraidyti ir variklio išmetalų duomenų lapą, taikytiną tipo sertifikavimo pagrindą ir aplinkos apsaugos reikalavimus, kurių laikymąsi užregistruoja agentūra, ir visas kitas taikytinose sertifikavimo specifikacijose ir aplinkos apsaugos reikalavimuose gaminiui nustatytas sąlygas arba apribojimus. Be to, orlaivio tipo pažymėjimas ir riboto galiojimo tipo pažymėjimas apima taikytiną tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą, tinkamumo naudoti duomenis ir tipo pažymėjimo triukšmo duomenų lapą. Variklio tipo pažymėjimo duomenų lapas apima įrašus apie išmetalų reikalavimų laikymąsi.“
13. 21A.44 dalies a punktas pakeičiamas taip:
- „a) prisiima 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.55, 21A.57, 21A.61 ir 21A.62 dalyse nustatytus įsipareigojimus; ir šiuo tikslu turi tebeatitikti kvalifikacinius tinkamumo reikalavimus pagal 21A.14 dalį; ir“
14. 21A.55 dalis pakeičiama taip:
- „21A.55. Duomenų tvarkymas**
- Visą atitinkamą projekto informaciją, brėžinius ir bandymų ataskaitas, įskaitant išbandytų gaminių tikrinimo įrašus, tipo pažymėjimo arba riboto galiojimo tipo pažymėjimo turėtojas laiko prieinamas agentūrai ir saugo, kad galėtų pateikti informaciją, būtiną siekiant užtikrinti nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, nepertraukiamąjį tinkamumą naudoti ir atitiktį gaminiui taikytiniams aplinkos apsaugos reikalavimams.“
15. 21A.57 dalis pakeičiama taip:
- „21A.57. Vadovai**
- Tipa pažymėjimo arba riboto galiojimo tipo pažymėjimo turėtojas parengia, išlaiko ir atnaujina visų pagal taikytiną tipo sertifikavimo pagrindą, taikytinus tinkamumo naudoti

duomenis ir gaminio aplinkos apsaugos reikalavimus reikalaujamų vadovų originalus ir, paprašius, juos pateikia agentūrai.“

16. Įterpiama ši 21A.62 dalis:

„21A.62. Tinkamumo naudoti duomenų pateikimas

Tipo pažymėjimo arba riboto galiojimo tipo pažymėjimo turėtojas pateikia:

- a) bent vieną visų pagal taikytiną tinkamumo naudoti sertifikavimo pagrindą parengtų tinkamumo naudoti duomenų rinkinį visiems žinomiems Europos Sąjungos orlaivio naudotojams iki kol tinkamumo naudoti duomenis privalo naudoti mokymo organizacija arba Europos Sąjungos naudotojas; ir
- b) visus tinkamumo naudoti duomenų pakeitimus visiems žinomiems Europos Sąjungos orlaivio naudotojams; ir
- c) paprašius atitinkamus šios dalies a ir b punktuose nurodytus duomenis:
 - 1) kompetentingai institucijai, atsakingai už vieno arba kelių šio tinkamumo naudoti duomenų rinkinio elementų atitikties tikrinimą; ir
 - 2) visiems asmenims, iš kurių reikalaujama laikytis vieno arba kelių šio tinkamumo naudoti duomenų rinkinio elementų.“

17. 21A.90 dalis pakeičiama taip:

„21A.90. Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma tipo pažymėjimų pakeitimų patvirtinimo procedūra ir tuos patvirtinimus siekiančių gauti pareiškėjų bei jų turėtojų teisės ir pareigos. Šiame poskyryje nurodyti tipo pažymėjimai apima tipo pažymėjimą ir riboto galiojimo tipo pažymėjimą.“

18. 21A.91 dalis pakeičiama taip:

„21A.91. Tipo pažymėjimo pakeitimų klasifikavimas

Tipo pažymėjimo pakeitimai skirstomi į neesminius ir esminius. Neesminis pakeitimas – masei, centruotei, konstrukciniam stiprumui, patikimumui, naudojimo charakteristikoms, triukšmui, degalų išleidimui, variklio išmetalų kiekiui, tinkamumo naudoti duomenims arba kitoms gaminio tinkamumą skraidyti veikiančioms charakteristikoms didesnio poveikio neturintis pakeitimas. Pagal šį poskyrį, nepažeidžiant 21A.19 dalies, visi kiti pakeitimai yra esminiai. Esminiai ir neesminiai pakeitimai patvirtinami, jei taikoma, pagal 21A.95 arba 21A.97 dalį ir tinkamai paženklinti.“

19. 21A.92 dalis pakeičiama taip:

„21A.92. Teisė pateikti paraišką

- a) Pateikti paraišką gauti esminio tipo pažymėjimo patvirtinimą pagal šį poskyrį gali tik tipo pažymėjimo turėtojas; visi kiti pareiškėjai paraiškas dėl tipo pažymėjimo esminio pakeitimo pateikia pagal E poskyrį.
- b) Kiekvienas juridinis arba fizinis asmuo pagal šį poskyrį gali pateikti paraišką gauti tipo pažymėjimo neesminio pakeitimo patvirtinimą.“

20. 21A.93 dalis pakeičiama taip:

„21A.93. Paraiškos pateikimas

Paraiška patvirtinti tipo pažymėjimo pakeitimą pateikiama agentūros nustatytu būdu įtraukiant:

- a) pakeitimo aprašą, kuriame nurodoma:
 - 1) visos keisimos tipo pažymėjimo ir patvirtintų vadovų dalys; ir
 - 2) sertifikavimo specifikacijos ir aplinkos apsaugos reikalavimai, kurių darant pakeitimą bus laikomasi pagal 21A.101 dalį.
- b) nuorodą į visus pakartotinius tyrimus, būtinus siekiant įrodyti pakeisto gaminio atitiktį taikytinoms sertifikavimo specifikacijoms ir aplinkos apsaugos reikalavimams;
- c) jei pakeitimas turi įtakos tinkamumo naudoti duomenims, į paraišką įtraukiami arba prie pirminės paraiškos pridedami būtini tinkamumo naudoti duomenų pakeitimai.“

21. 21A.95 dalis pakeičiama taip:

„21A.95. Neesminiai pakeitimai

Neesminius tipo pažymėjimo pakeitimus klasifikuoja ir patvirtina:

- a) agentūra; arba
- b) nustatyta tvarka patvirtinta projektavimo organizacija, taikanti su agentūra suderintą procedūrą.“

22. 21A.97 dalis pakeičiama taip:

„21A.97. Esminiai pakeitimai

- a) Esminio pakeitimo patvirtinimą siekiantis gauti pareiškėjas:
 - 1) pateikia agentūrai į tipo projektą įtrauktinus pagrindžiamuosius ir visus būtinus aprašomuosius duomenis;
 - 2) įrodo, kad pakeistas gaminys atitinka 21A.101 dalyje nurodytas taikytinas sertifikavimo specifikacijas, įskaitant taikomas tinkamumo naudoti duomenų specifikacijas ir aplinkos apsaugos reikalavimus;
 - 3) pareiškia, kad įrodė atitiktį taikytinam tipo sertifikavimo pagrindui, taikytinam tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindui, aplinkos apsaugos reikalavimams, ir pateikia agentūrai įrodymus, kuriais grindžiamas šis pareiškimas;
 - 4) jei pareiškėjas turi atitinkamą projektavimo organizacijos patvirtinimą, pagal J poskyrio nuostatas pateikia šios dalies a punkto 3 papunktyje nurodytą pareiškimą;
 - 5) laikosi 21A.33 dalies ir, jei taikoma, 21A.35 dalies.
- b) Tipo projekto pažymėjimo esminio pakeitimo patvirtinimas suteikiamas tik konkrečiai (-ioms) tipo projekto konfigūracijai (-oms), kuri (-ios) yra keičiama (-os).“

22. 21A.101 dalis pakeičiama taip:

„21A.101. Taikytinų sertifikavimo specifikacijų ir aplinkos apsaugos reikalavimų nustatymas

- a) Dėl tipo pažymėjimo pakeitimo besikreipiantis pareiškėjas įrodo, kad pakeistas gaminys atitinka pakeitimo paraiškos datą galiojančias pakeistam gaminiui taikytinas sertifikavimo specifikacijas ir 21A.18 dalyje nustatytus taikytinus aplinkos apsaugos reikalavimus.

- b) Nukrypdamas nuo šios dalies a punkto pareiškėjas gali įrodyti, kad pakeistas gaminys atitinka šios dalies a punkte apibrėžtą ankstesnį sertifikavimo specifikaciją ir bet kokių kitų, agentūros manymu, tiesiogiai susijusių sertifikavimo specifikacijų pakeitimą. Vis dėlto ankstesnis sertifikavimo specifikacijų pakeitimas negali būti ankstesnis už atitinkamas sertifikavimo specifikacijas, įtrauktas nuoroda į tipo pažymėjimą. Pareiškėjas gali įrodyti atitiktį ankstesniam sertifikavimo specifikacijų pakeitimui, jei:
- 1) agentūros manymu, pakeitimas yra neesminis; nustatydamas, ar tam tikras pakeitimas yra esminis, agentūra jį vertina atsižvelgdama į visus ankstesnius atitinkamus projekto pakeitimus ir visus atitinkamus į gaminio tipo pažymėjimą įtrauktų taikytinų sertifikavimo specifikacijų pataisymus; vieną iš toliau nurodytų kriterijų atitinkantys pakeitimai laikomi esminiais:
 - i) neišlaikoma bendroji konfigūracija arba projekto principai;
 - ii) nebegalioja sertifikuojant keistiną gaminį taikytos prielaidos;
 - 2) visų sričių, sistemų, dalių arba prietaisų, kuriems, agentūros manymu, pakeitimas neturi įtakos;
 - 3) visų sričių, sistemų, dalių arba prietaisų, kuriems pakeitimas turi įtakos, bet, agentūra manymu, laikantis šios dalies a punkte aprašytų sertifikavimo specifikacijų iš esmės nepadidėtų pakeisto gaminio sauga arba ji padidėtų labai nedaug.
- c) Dėl 2 722 kg (6 000 svarų) arba mažesnės didžiausiosios masės orlaivio (išskyrus sukasparnius) arba 1 361 kg (3 000 svarų) arba mažesnės didžiausiosios masės sukasparnio be turbinos pakeitimo besikreipiantis pareiškėjas gali įrodyti, kad pakeistas gaminys atitinka į tipo pažymėjimą nuoroda įtrauktą tipo sertifikavimo pagrindą. Vis dėlto jei, agentūros manymu, pakeitimas yra esminis tam tikroje srityje, ji gali nurodyti laikytis į tipo pažymėjimą nuoroda įtraukto paraiškos pateikimo datą galiojančio tipo sertifikavimo pagrindo pakeitimo ir visų, agentūros manymu, tiesiogiai susijusių sertifikavimo specifikacijų, nebent agentūra taip mano, kad laikantis to pakeitimo arba sertifikavimo specifikacijų pakeisto gaminio sauga iš esmės nepadidės arba padidės labai nedaug.
- d) Jei, agentūros manymu, pakeitimo paraiškos datą galiojančiomis sertifikavimo specifikacijomis neužtikrinami siūlomam pakeitimui tinkami standartai, pareiškėjas, siekdamas užtikrinti pakeitimo paraiškos datą galiojančiose sertifikavimo specifikacijose nustatytajam lygiavertį saugos lygį, taip pat laikosi visų 21A.16B dalies nuostatose nurodytų specialių sąlygų ir jų pakeitimų.
- e) Didelių orlaivių ir didelių sukasparnių tipo pažymėjimo pakeitimo paraiška galioja penkerius metus, bet kokio kito tipo pažymėjimo pakeitimo paraiška – trejus metus. Jei pakeitimas nepatvirtintas arba akivaizdu, kad jis nebus patvirtintas per šiame punkte nustatytą laikotarpį, pareiškėjas gali:
- 1) pateikti naują tipo pažymėjimo pakeitimo paraišką ir laikytis visų pirminei pakeitimo paraiškai taikytinų šios dalies a punkto nuostatų; arba
 - 2) pateikti pirminės paraiškos pratęsimo paraišką ir laikytis šios dalies a punkto nuostatų dėl paraiškos įsigaliojimo datos, kurią gali pasirinkti pareiškėjas, bet kuri yra ne ankstesnė už datą, ankstesnę už pakeitimo patvirtinimo datą pagal šiame punkte pirminei pakeitimo paraiškai nustatytą laikotarpį;

- f) kai į orlaivio tipo pažymėjimo pakeitimo paraišką įtraukti arba papildant pirmiau pateiktą paraišką įtraukiami tinkamumo naudoti duomenų pakeitimai, tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindas nustatomas pagal šios dalies a–d punktus.“

23. 21A.103 dalis pakeičiama taip:

„21A.103. Patvirtinimo išdavimas

- a) Pareiškėjo tipo pažymėjimo esminį pakeitimą agentūra gali patvirtinti:
- 1) pateikus 21A.97 dalies a punkto 3 papunktyje nurodytą pareiškimą; ir
 - 2) įrodžius, kad:
 - i) pakeistas gaminys atitinka 21A.101 dalyje nurodytus aplinkos apsaugos reikalavimus ir taikytinas sertifikavimo specifikacijas;
 - ii) visas tinkamumo skraidyti nuostatas, kurių nesilaikoma, atstoja veiksniai, kuriais užtikrinamas lygiavertis saugos lygis; ir
 - iii) dėl jokios ypatybės arba charakteristikos gaminys nėra pavojingas naudoti pagal paskirtį, kurią prašoma sertifikuoti;
 - 3) jei pakeitimas turi įtakos tinkamumo naudoti duomenims, įrodžius, kad būtini tinkamumo naudoti duomenų pakeitimai atitinka pagal 21A.101 dalies f punktą nustatytą taikytiną tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą;
 - 4) nukrypstant nuo šio punkto 3 papunkčio, esminis orlaivio tipo pažymėjimo pakeitimas gali būti patvirtinamas prieš įrodant atitiktį taikytinam tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindui; tokiu atveju patvirtinimas galioja su sąlyga, jei iki kol duomenis privalo naudoti mokymo organizacija arba Europos Sąjungos naudotojas, pareiškėjas įrodo atitiktį tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindui; nukrypstant nuo 21A.97 dalies, 1 papunktyje nurodytame pareiškime nurodoma data, iki kurios bus įrodyta atitiktis.
- b) Neesminis tipo pažymėjimo pakeitimas pagal 21A.95 dalį patvirtinamas tik tada, jei įrodoma, kad pakeistas gaminys atitinka 21A.101 dalyje nurodytas taikytinas sertifikavimo specifikacijas.“

24. 21A.105 dalis pakeičiama taip:

„21A.105. Duomenų tvarkymas

Visą su kiekvienu pakeitimu susijusią projekto informaciją, brėžinius ir bandymų ataskaitas, įskaitant išbandytų gaminių tikrinimo įrašus, pareiškėjas laiko prieinamus agentūrai ir saugo, kad galėtų pateikti informaciją, būtiną siekiant užtikrinti nepertraukiamąjį tinkamumą skraidyti, nepertraukiamąjį tinkamumo naudoti duomenų galiojimą ir pakeisto gaminio atitiktį taikytiniams aplinkos apsaugos reikalavimams.“

25. 21A.107 dalies a punktas pakeičiamas taip:

- „a) Tipo pažymėjimo neesminio pakeitimo patvirtinimo turėtojas pateikia bent vieną pagal taikytiną tipo sertifikavimo pagrindą parengtą susijusių gaminio nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymų pakeitimų, jei jų padaryta, rinkinį kiekvienam žinomam vieno arba kelių orlaivių, variklių arba oro sraigčių, jei atliktas jo (jų) neesminis pakeitimas, turėtojui jį (juos) pristatydamas arba išduodant pirmąjį susijusio orlaivio tinkamumo skraidyti pažymėjimą, pasirenkant vėlesnę datą, o vėliau tuos nurodymų pakeitimus paprašius pateikia bet kuriam asmeniui, iš kurio reikalaujama laikytis bet kurių tų nurodymų sąlygų.“

26. Įterpiama ši 21A.108 dalis:

„21A.108. Tinkamumo naudoti duomenų pateikimas

Jei pakeitimas turi įtakos tinkamumo naudoti duomenims, neesminio pakeitimo patvirtinimo turėtojas pateikia:

- a) bent vieną pagal taikytiną tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą parengtą tinkamumo naudoti duomenų pakeitimų rinkinį visiems žinomiems Europos Sąjungos pakeisto orlaivio naudotojams iki kol tinkamumo naudoti duomenis privalo naudoti mokymo organizacija arba Europos Sąjungos naudotojas; ir
- b) bet koki tolesnį susijusių tinkamumo naudoti duomenų pakeitimą visiems žinomiems Europos Sąjungos pakeisto orlaivio naudotojams; ir
- c) paprašius, atitinkamas šios dalies a ir b punktuose nurodytų pakeitimų dalis:
 - 1) kompetentingai institucijai, atsakingai už vieno arba kelių susijusių tinkamumo naudoti duomenų elementų atitikties tikrinimą; ir
 - 2) visiems asmenims, iš kurių reikalaujama laikytis vieno arba kelių šio tinkamumo naudoti duomenų rinkinio elementų.“

27. 21A.109 dalis pakeičiama taip:

„21A.109. Pareigos ir Europos dalies patvirtinimo ženklavimas

Tipo pažymėjimo neesminio pakeitimo patvirtinimo turėtojas:

- a) vykdo 21A.4, 21A.105 ir 21A.107 ir 21A.108 dalyse nustatytas pareigas; ir
- b) pagal 21A.804 dalies a punktą nurodo ženklus, įskaitant raides EPA (Europos dalies patvirtinimas).“

28. 21A.111 dalis pakeičiama taip:

„21A.111. Taikymo sritis

Šiame poskyryje nustatoma tipo pažymėjimo esminių pakeitimų patvirtinimo procedūra pagal papildomo tipo pažymėjimo procedūras ir tuos pažymėjimus siekiančių gauti pareiškėjų bei jų turėtojų teisės ir pareigos.“

29. 21A.113 dalies b punktas pakeičiamas taip:

- „b) Į paraišką gauti papildomą tipo pažymėjimą įtraukiami 21A.93 dalyje reikalaujami aprašai, nurodytini duomenys ir tinkamumo naudoti duomenų pakeitimai. Be to, į tą paraišką įtraukiamas pagrindimas, kad informaciją, kuria pagrįsti tie nurodyti duomenys, pateikė pareiškėjas arba ji pateikta susitarus su tipo pažymėjimo turėtoju.“

30. 21A.118A dalies a punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

- „1) nustatytus 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.105, 21A.119, 21A.120A ir 21A.120B dalyse;“

31. 21A.119 dalis pakeičiama taip:

„21A.119. Vadovai

Papildomo tipo pažymėjimo turėtojas parengia, išlaiko ir atnaujina visų pagal taikytiną sertifikavimo pagrindą, taikytiną tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą ir gaminio aplinkos apsaugos reikalavimus reikalaujamų vadovų pakeitimų originalus,

būtinus siekiant atsižvelgti į pagal papildomą tipo pažymėjimą nustatytus pakeitimus, ir, paprašius, juos pateikia agentūrai.“

32. 21A.120 dalies antraštė pakeičiama taip:

„21A.120A. Nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti nurodymai“

33. Įterpiama ši 21A.120B dalis:

„21A.120B. Tinkamumo naudoti duomenų pateikimas

Jei pakeitimas turi įtakos tinkamumo naudoti duomenims, papildomo tipo pažymėtojo turėtojas pateikia:

- a) bent vieną pagal taikytiną tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą parengtą tinkamumo naudoti duomenų pakeitimų rinkinį visiems žinomiems Europos Sąjungos pakeisto orlaivio naudotojams iki kol tinkamumo naudoti duomenis privalo naudoti mokymo organizacija arba Europos Sąjungos naudotojas; ir
- b) bet kokį tolesnį susijusių tinkamumo naudoti duomenų pakeitimą visiems žinomiems Europos Sąjungos pakeisto orlaivio naudotojams; ir
- c) paprašius, atitinkamas šios dalies a ir b punktuose nurodytų pakeitimų dalis:
 - 1) kompetentingai institucijai, atsakingai už vieno arba kelių susijusių tinkamumo naudoti duomenų elementų atitikties tikrinimą; ir
 - 2) visiems asmenims, iš kurių reikalaujama laikytis vieno arba kelių šio tinkamumo naudoti duomenų rinkinio elementų.“

34. 21A.239 dalies a punkto 1 papunktis pakeičiamas taip:

„1) užtikrinti, kad gaminių, dalių ir prietaisų projektas arba jų projekto pakeitimai atitiktų taikytiną tipo sertifikavimo pagrindą, taikytiną tinkamumo naudoti duomenų sertifikavimo pagrindą ir aplinkos apsaugos reikalavimus; ir“

35. 21A.245 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

- „a) visuose techniniuose skyriuose dirba pakankamai patyrusių darbuotojų, jiems suteikti reikiami įgaliojimai vykdyti paskirtas užduotis ir jos, kartu su patalpomis, įrenginiais ir pagalbinėmis priemonėmis būtų tinkamos, kad darbuotojai galėtų pasiekti gaminio tinkamumo skraidyti, tinkamumo naudoti ir aplinkos apsaugos reikalavimus.
- b) tinkamumo skraidyti, tinkamumo naudoti ir aplinkos apsaugos klausimais užtikrinamas visapusiškas ir veiksmingas skyrių tarpusavio ir vidaus veiklos derinimas.“

36. 21A.247 dalis pakeičiama taip:

„21A.247. Projekto užtikrinimo sistemos pakeitimai

Išdavus projektavimo organizacijos patvirtinimą, agentūra patvirtina kiekvieną atitikties įrodymui arba tinkamumui skraidyti, tinkamumui naudoti ir gaminio aplinkos apsaugai svarbų pakeitimą. Agentūrai pateikiama raštiška paraiška suteikti patvirtinimą ir projektavimo organizacija, pateikdama pasiūlytus vadovo pakeitimus ir prieš įgyvendindama pakeitimą agentūrai įrodo, kad jį įgyvendinusi tebeatitiks šį poskyrį.“

37. 21A.251 dalis pakeičiama taip:

„21A.251. Patvirtinimo sąlygos

Patvirtinimo sąlygose nurodomi projektavimo darbų tipai, gaminių, dalių ir prietaisų, kurių projektavimo organizacijos patvirtinimą organizacija turi, kategorijos ir funkcijos bei

įgaliojimai, kurias organizacija yra įgaliota vykdyti tinkamumo skraidyti, tinkamumo naudoti ir gaminių triukšmo charakteristikų, degalų išleidimo ir variklių išmetalų kiekio atžvilgiu. Tipo sertifikavimą arba pagalbinės jėgainės sertifikavimą leidimų išdavimą pagal Europos techninio standarto specifikaciją (ETSO) apimančio projektavimo organizacijos patvirtinimo sąlygose taip pat pateikiamas papildomas gaminių arba pagalbinių jėgainių sąrašas. Tos sąlygos nustatomos kaip projektavimo organizacijos patvirtinimo dalis.“

38. 21A.263 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) Projektavimo organizacijos patvirtinimo turėtoji, atsižvelgiant į patvirtinimo sąlygas ir taikant atitinkamas projekto užtikrinimo sistemos procedūras, suteikiama teisė:

- 1) nustatyti, ar tipo pažymėjimo pakeitimai ir remontai laikytini neesminiais arba esminiais;
- 2) patvirtinti neesminius tipo pažymėjimo pakeitimus ir neesminius remontus.“

39. Įterpiama ši 21B.70 dalis:

„21B.70. Tipo pažymėjimų pakeitimų patvirtinimas

Tinkamumo naudoti duomenų patvirtinimas įtraukiamas į tipo pažymėjimo pakeitimo patvirtinimą. Vis dėlto tvarkydama tinkamumo naudoti duomenų pakeitimus agentūra taiko atskirą klasifikavimo ir patvirtinimo procesą.“